

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci, cooperative și întreprinderi Lei 1500—; pt. particulari Lei 800—; pentru funcționarii publici și particulari Lei 500—. În străinătate Lei 2000—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 20—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliclu**

Sumarul:

Prof. Iosif B. Naghiu: Monografia liceului comercial român-unit de băieți din Blaj. — E. Vancu: Majorarea salarilor. — ** Lămuriri juridice, fiscale, comerciale și contabile. — Sumarul pentru anul 1944

Monografia liceului comercial român-unit de băieți din Blaj.

1. Introducere.

Liceele comerciale sunt așezăminte moderne. Cel dintâiu liceu comercial a fost deschis la Paris în 1820. Asociațiile de negustori au crezut că e bine să întemeieze licee comerciale, în care să se pregătească viitorii comercianți, având cultură generală, dar și o cât mai temeinică pregătire profesională.¹⁾ Din Franța s'a extins și în celelalte țări europene sistemul liceelor comerciale.

În ce privește începuturile școalelor comerciale românești părerile sunt împărțite. D-1 Olănescu-Ascanio²⁾ e de părerea că învățământul comercial românesc începe cu anul 1838. A fixat anul

¹⁾ D. Voinea. Învățământul profesional din Transilvania în primul deceniu dela Unire. În: *Transilvania, Maramureș, Crișana, Banat*. Vol. II. București, 1929, p. 1095.

²⁾ Raport general asupra participării României la Expoziția Universală dela Paris. București, 1901, p. 158.

1838 ca început al învățământului comercial, fiindcă s'a introdus la școalele de băieți, de fete și mixte, ca studiu obligator *Elementele de comerț*. În 1844 se introduce și în școlile primare dela Brăila studiul comerțului.

N. E. Idieru³⁾ e de părerea că învățământul comercial românesc începe cu Regulamentul Organic, în 1831. În Regulamentul Organic se vorbește despre *școli reale*, cari propriu zis sunt școli comerciale. La capitolul despre învățământ se spune că sunt trei categorii de școli:

1. Învățatură primară;
2. Învățatură secundară;
3. Învățatură înaltă.

În c. 12 se spune câte categorii de școli primare există: a) școli elementare; b) școli primare din politici; c) școlile fetelor; d) școlile de măeștri; e) școli de militari din cazărmi; f) școli armene; g) școli evreești.

În c. 13 se spune: Pentru învățatura secundară sunt menite: a) școlile reale; b) forma modelă (sic); c) gimnaziile.

În c. 14 se spune: Învățatura înaltă cuprinde: a) Facultatea filozofică; b) Facultatea juridică; c) Facultatea teologică; d) Facultatea medicală.

³⁾ Istoria învățământului nostru comercial. Vol. I. București, 1903, p. 35-38.

⁴⁾ Grecism, în loc de oraș.

În ce privește funcționarea școalelor reale se precizează amănunțele următoare: c. 43. Tinerii cari sau din motivul plecării lor către cunoștințe practice, sau din mijloace practice, sau de timp, n'ar voi a trece în cursurile claselor teoretice, mântuind cursul școalelor primare, vor putea păși în acel al școalelor reale, care se vor înființa la Iași, Botoșani și Galați.

C. 44. Obiectele cari au a se înființa în aceste școli, în curs de 5 ani sunt următoarele:

1. Religia mai pe larg decât în școlile primare și un tratat de morală potrivit la dorințele omului moral și cetățean;

2. Gramatica românească în toată a ei cuprindere și scrierea dictando;

3. Stilul în toată a lui întindere, cu exerciții de compunere de tot felul, iar mai ales cele uzuale;

4. Matematica;

5. Geografia, statistica și istoria generală a Principatelor în special;

6. Caligrafia și desennul linear;

7. Fizica experimentală;

8. Gimnastica;

9. Istoria națională;

10. În Iași și Botoșani limba italiană și cea germană, în Galați cea italiană, engleză și grecească, din care câte una va fi îndatoritoare;

11. Tehnologia în cei de pe urmă doi ani.

Aceste obiecte sunt îndatoritoare pentru toți, iar din specialitățile mai jos însemnate, elevii vor fi datori a-și alege măcar una care va fi neapărat pentru ei.

Aceste specialități sunt:

A) Economia rurală și elemente de chimie cu aplicațiune la agricultura și industrie;

B) Mecanica populară și desennul;

C) Aritmetica și desennul;

D) Geometria teoretică și practică;

E) Științele comerciale între cari și condica de cambii, istoria comerțului și aceea a invențiilor, geografia comercială.

Deși s'au stabilit aceste principii generale de funcționare a școalelor comerciale, abia în 1850 s'au putut deschide. Se vede că nu era fericit acel

sistem școlar, căci din primii ani s'au făcut modificări. În 1855 s'a elaborat un nou proiect. În 1857 s'a elaborat alt proiect. Eforia școalelor a admis în principiu că sunt foarte necesare școalele comerciale. În 1858 Marcu Antoniu Căniți propune întemeierea unui Institut filologic-științific-comercial, dar niciunul din aceste proiecte frumoase elaborate n'a devenit realitate.¹⁾

În 1859 se întemeiază o bună școală comercială la Ploești, în marele centru petrolifer al țării noastre. Se discută tot mai mult problema școalelor comerciale. În 1860 Guvernul urea credite pentru aceste școli, dar nu se aprobă.

În 5 Decembrie 1864 se votează legea învățământului comercial. Articolul 214 prevede că vor funcționa școli comerciale la București, Iași, Galați, Brăila, Ploești, Craiova și Turnu Severin.²⁾ Cursurile durează 4 ani. În 1877 cursurile se prelungesc la 5 ani. În 19 Februarie 1879 Gh. Chițu³⁾ decide ca liceele comerciale să depindă de Ministerul Agriculturii, Industriei și Comerțului. În 1894 legea Carp, redactată de pedagogul ardelean Ștefan Velovan, prevede că absolvenții cursului inferior al liceelor comerciale pot fi negustori angroșiști. Legea Spiru Haret din Aprilie 1906, redactată de cunoscutul pedagog și filosof C. Dimitrescu-Iași prevede 7 ani (3-cursul inferior, 4-cursul superior). După războiul mondial și după Marea Unire din 1918, liceele comerciale au 8 clase.

În ce privește trecutul școlar al Transilvaniei⁴⁾ prima școală comercială se întemeiază în 1840. Toți comercianții mari sunt obligați să urmeze cursurile școlii comerciale. În 1872 se votează legea de organizare a acestor școli, Ministrul al școalelor era Augustin Trejort.⁵⁾ Din 1907 se introduce bacalaureatul comercial.

¹⁾ Toate actele la: V. A. Urechia, Istoria școalelor românești. Vol. III p. 219.

²⁾ Mai amănunțit: Monografia Școlii Comerciale Superioare Nr. 1 de bătești, București, 1864—1934. Cap. introductiv.

³⁾ Fost ministru al școalelor.

⁴⁾ D. Voinea, op. cit.

⁵⁾ Nota Red. Ca o completare la datele de mai sus, mai amintim că la 1889 s'a înființat școala superioară de comerț din Brașov, cu 3 clase și examen de bacalaureat, școală mult apreciată în cercurile bancare și comerciale românești de pretutindent.

2. Antecedente Blăjene.

„Mica Romă“ a Transilvaniei¹⁾ a devenit cel mai important centru cultural al Transilvaniei în secolul al XVIII-lea începând cu „descălecatul“ Episcopului Inocențiu Micu într-o frumoasă zi de Mai a anului 1737. În 1754 Episcopul Petru Pavel Aron de Bistra deschide școlile Blajului.

Școli practice se deschid abia la sfârșitul secolului al XIX-lea. Un iscusit profesor dela liceul român-unit de băieți din Blaj, Gavril Precup a avut fericita idee de a se ocupa de organizarea meseriașilor români din Blaj. Ca să aibă meseriași harnici și luminași, a muncit mult spre a putea întemeia o școală la care să se dea cunoștințe practice și de cultură generală meseriașilor și negustorilor români din Blaj.²⁾ În 1898 s'a deschis o școală greco-catolică de meserii și negoț în Blaj.³⁾

3. Ctitorul Liceului Comercial.

Liceul comercial de azi e ctitorit de Mitropolitul Dr. Vasile Suciu „Dodă Vasile al Blajului“ cum îi zicea Nicolae Iorga, al treilea ctitor al Blajului (după Inocențiu Micu Clain și Ioan Vancea). Înaltul prelat și eruditul teolog era și gospodar cum rar se mai întâlnește. Fabrica de cărămidă din Blaj „Vulcanul“ el a întemeiat-o și tot el a și susținut-o în cursul marelui războiu. Tot el a fost acela care a contribuit mai mult la înființarea în Blaj a societății pe acțiuni „Plugarul“, care se ocupa cu negoțul de lemne. Cu câtă plăcere asculta când i se vorbea de succesul vreunui neguțar român! Internatul Vancean de băieți din Blaj, sub conducerea lui și-a instalat

îngrășătoarea de animale, prin care atâția bani a câștigat pe urmă. Pilda aceasta au urmat-o apoi Seminarul și celelalte internate, curtea mitropolitană și particularii din Blaj. Cruțarea era una dintre virtuțile sale de căpetenie. Închindu-și socotelile cu câteva ore înainte de moarte, era enervat că nu-și putea da seamă de 4 (zic patru) Lei. A și rămas însemnat în ziarul său de casă, cu minunata sa scrisoare caligrafică „De 4 Lei nu pot da seama.“⁴⁾

Mitropolitul Suciu⁵⁾ a cerut încă în 1919 Consiliului Dirigent al Transilvaniei aprobarea pentru deschiderea unui liceu comercial de băieți și a unuia de fete. A reînnoit cererea în 1922 și în 1928. După multe și îndelungate amânări în 1929 reușește să-și vadă visul împlinit. Ministerul Instrucțiunii Publice aprobă cu Nr. 6357 din 1929, deschiderea unui liceu comercial greco-catolic de băieți și a unui liceu comercial greco-catolic de fete la Blaj. Mitropolitul anunță cu bucurie că se pot deschide aceste școli prin actul următor:

Act comemorativ.

Nr. 8340—1929.

NOI

Dr. VASILE SUCIU,

din mila lui Dumnezeu și grația Sfântului Scaun Apostolic al Romei, Arhiepiscop și Metropolit greco-catolic de Alba-Iulia și Făgăraș, etc.

Facem cunoscut tuturor celor ce se cuvine, clerici și mireni din de Dumnezeu păzita Arhidieceză a bisericii române-unite cu Roma, că, văzând Noi și înțelegând marile trebuințe obștești întru îndrumarea tinerimii din Ardeal și pe tărâmul practic-economic al vieții, spre întărirea și în cele materiale a iubitorilor noștri credincioși, făcut-am, încă dela începutul stăpânirii naționale în această frumoasă țară a Ardealului, toate cele de trebuință, prin adresa noastră din

¹⁾ Despre Blaj: 1. Al. Lupeanu-Melin, Blajul; 2. Al. Lupeanu-Melin, Evocări din viața a Blajului; 3. N. Brânzeu, Școalele Blajului; 4. Radu Brateș, Aspecte din viața Blajului; 5. Ioan Rațiu, Blajul; 6. Blajul tricentenar (număr festiv al revistei „Cultura Creștină“ în 1937 e prilejul sărbătorilor bicent n. re). S'a proiectat tot atunci și un volum coligativ, dar încă n'a apărut.

²⁾ Despre Gavril Precup; 1. I. Pop-Zeteani, Gavril Precup: Un raport despre institutele de învățământ greco-catolic din Blaj pe 1921—1922 p. XLVI—LIV; 2. Emil Precup, Profesorul Gavril Precup, Gherla, 1937; 3. Coriolan Suciu, Profesorul Gavril Precup și reuniunea meseriașilor români din Blaj Despre trecutul meseriilor și a negoțului din Blaj; Ioan Rațiu, Din trecutul meseriilor și negoțului din orașul Blaj, Blaj, '912.

³⁾ În 1923 a apărut un Anuar pe 1898—1923. Valeriu Suciu face istoricul școlii (p. 1+19). Mai găsim: Marșul meseriașilor români de T. Megieșan (p. 127—128), Sfaturi pentru ucenici, calfe și părinți de I. Măior (p. 114—127).

⁴⁾ Iuliu Mator. (In Anuarul liceului comercial român-unit de băieți din Blaj pe 1929—1937 p. 4—46).

⁵⁾ Răposatul Al. Lupeanu-Melin a alcătuit un Album în amintirea lui Vasile Suciu, cum a fost Albumul Bunei tipărit la Blaj în 1909. Materialul adunat de harnicul și talentatul scriitor blăjean a fost depus în arhiva Congregației Marelui Domnului. A fost completat și redactat de autorul acestor rânduri și va fi tipărit de Congregația înființată de același Mitropolit.

1919 către Măritul Consiliu Dirigent, iar mai târziu în anul 1922, cu adresa Nr. 3134 și iarăși cu hârtia Nr. 7327 din 22 a lunii Noembrie 1928, îndreptate Guvernului Țării, ca să se dea curs deschiderii alor două școli superioare de comerț greco-catolice, una pentru băieți, alta pentru fete, aci la Blaj.

Înalta Stăpânire, apreciind pe deplin intențiunile Noastre, cu decizia Nr. 6357—1929 a Ministerului Instrucțiunii, drept răspuns adresei noastre, a încuviințat, ca în Blaj, Mitropolia gr. cat. să deschidă doritele școli. Drept care, în ședința consistorială, ținută în ziua de 19 Octombrie, Anul Domnului 1929, am decretat deschiderea școlilor comerciale superioare de băieți și fete, hotărând inaugurarea lor pe ziua de 21 Octombrie 1929, ora 8 dimineața, ca să slujească spre mântuirea sufletească și chiverniseala în cele materiale tuturor fiilor și fiicelor poporului nostru, care vor urma învățăturile în ele, pentru întărirea și consolidarea economică a României întregite în hotarele ei firești și spre mângăierea Noastră.

Dat în reședința Noastră Mitropolită, Anul Domnului una mie nouă sute douăzeci și nouă, luna Octombrie, ziua 19, al 175-lea an dela deschiderea școlilor gr. catolice române din Blaj și al Arhiepiscopatului Nostru al 10-lea.

ss. *Dr. Vasile Suci*
Arhiepiscop și Mitropolit
de
Alba-Iulia și Făgăraș.

Noua școală s'a inaugurat festiv, cu Sf. Liturghie, oficiată în biserica parohială de vicarul capitular Ambroziu Cheșianu și directoriu Iuliu Maior și Ștefan Pop. În 1929—1930 a funcționat cu o singură clasă în clădirea liceului Sf. Vasile cel Mare. A avut 23 de elevi.

În anul 1931—32 s'a înființat societatea de lectură a elevilor. În anul școlar 1932—33 s'a înființat Reuniunea Mariană și Cooperativa școlară. Primul conducător al Reuniunii Mariene a fost P. S. Sa Dr. Ioan Suci, Episcop-auxiliar de Oradea, cunoscutul scriitor bisericesc. Există și o revistă a acestei Reuniuni Mariene „*Marianistul*“, condusă de P. S. Suci. E important de remarcat că „*Marianistul*“ e cea dintâi revistă școlară ro-

mânească a unei *Reuniuni Mariene* de elevi dela noi.

De un deceniu și jumătate acest așezământ de cultură comercială dă alături de pregătirea practică și educație religioasă temeinică. E prea scurtă viața acestei școli spre a se putea arăta în mod palpabil aportul ei în viața economică ardeleană. Credem însă că e timpul să precizăm începuturile ei. După o anumită concepție istorică trebuiesc înregistrate pe filele acestei științe numele personalităților creatoare de așezăminte culturale și viața acestora. Pe acest plan apare foarte important ca în analele economice să se vorbească despre așezămintele de cultură economică-comercială.

Prof. IOȘIF E. NAGHIU.

Majorarea salarelor.

Înainte cu luni de zile să s'vlonise că guvernul are intenția să majoreze salarele funcționarilor. A fost mare bucurie în rândurile acestei clase sociale care cu salarele a rămas într'adevăr totdeauna în urma scumpirei traiului. Acuma în sfârșit, salarele aveau să fie majorate în mod mai generos.

Abia s'a lansat aceasta știre îmbucurătoare, partea adversă, adică producătorii și comerțanții au și început să sconteze noua conjunctură, ascuțind cuțitele lor în vederea porcului gras de Crăciun. Dacă s'vlonurile despre majorarea salarelor au fost fantastice, ele erau numai teoretice; însă urcarea prețurilor nu numai că a devenit fantastică, dar de o realitate foarte brutală și tristă. Ouăle s'au urcat dela lei 15 bucata la 100—120 lei; laptele la 80 lei kg; untul la 2000 lei; carnea de porc la 1000 lei etc. Prețurile maximele s'au dovedit a fi și de astădată numai teorie. Măcelarii nu au putut găsi producător pentru ca să poată vinde carnea de porc cu prețul maximal. Untul și alte alimente de prima necesitate au dispărut de pe piață și publicul trebuie să alerge pe la sate pentru ca să se poată aproviziona. Drumurile aceste scumpesc marfa, dar nici producătorul nu ține cont de prețurile maximele deoarece afirmă că și articolele lui de consum și cheltuielile de producțiune s'au urcat în mod neobișnuit. Ne învățăm deci într'un cerc vicios de unde nu este eșire. În schimb scumpetea crește nestânjenită mai departe, și în plus cu cât salariul este mai mare, cu atât crește și impozitul. S'a dovedit deci încă odată

că o majorare a salarelor în sine nu aduce niciun folos. Scumpetea nu a fost oprită ci din contră, ea a crescut și mai mult.

Un alt motiv pentru care nu ne putem bucura de majorarea salarelor, este raritatea și scumpetea transportului. Ni se spune bunăoară că în cutare sau cutare regiune să găsim de vânzare porci cu câteva sute de lei mai ieftini la kg decât la Sibiu. Cumpărători și bani ar fi, însă când e să realizezi afacerea, întâmpinăm dificultăți de neînving la transport. Cu trenul nu e prea posibil să aduci marfa, fiindcă trenurile sunt supraaglomerate și blocate pentru serviciul armatei. Camioanele să dovedesc a fi așa de scumpe, încât marfa adusă la Sibiu — dacă trece norocoasă prin toate piedecile — nu e cu nimic mai eficientă ca în regiunea Sibului, așa că scopul nu este atins.

Foarte des dăm de mărfuri „blocate“. Din un motiv oarecare mărfurile aceste sunt „blocate“ de autorități. Numai atât îi trebuie comerciantului sau producătorului: să audă cuvântul „blocat“, și atunci marfa dispăre din comerț ca prin minune. E cuvântul cel mai plăcut pentru comercianți, căci mai târziu, peste săptămâni sau luni, când „blocada“ se ridică, mărfurile blocate reapar pe piață ca la chemarea unei baghete magice, natural cu un preț mai multiplu ca înainte de „blocare“.

Întreținerea armatei și livrările în condițiile „Armistițiului“ sunt un alt capitol care sporește obligațiunile producătorului și micșorează șansele de aprovizionare ale populației civile.

Suntem abia la începutul iernii și un alt articol de prima necesitate — combustibilul — ni să desvălește ca o problemă îngrijorătoare. Avut-a urcarea salarelor vreun efect asupra ieftinirii lemnului de foc? Suntem informați că un stâncen de lemn costă azi 15.000 lei pe când în iarna trecută era numai pe jumătate așa de scump. Și la acest articol costul transportului — raritatea animalelor de tracțiune și a vehiculelor — scumpește marfa în ritm ascendent. O sporire a salarelor nu prezintă nicio garanție pentru un fenomen contrar. În sectorul îmbrăcămintei și încălțămintei situația e tot la fel.

Între astfel de împrejurări ministerul de finanțe vrea să lanseze un nou împrumut intern. Se pune întrebarea dacă în cercurile lefegiilor un astfel de împrumut s'ar putea plasa în mod mai masiv. Cine își va face socotelile bugetului său în baza scumpetei de azi, va constata, că salariul său nu e suficient pentru a-și cumpăra o haină pe plată integrală, necum să-i mai ră-

mână un prisos — cum ar fi și natural — pentru a subscrie, — fără favoruri speciale de plată — la un nou împrumut de stat. S'a scris prin ziare că noul împrumut va fi combinat și cu o emisiune de monedă de aur. Este o inovațiune despre care cronica nu a amintit până acuma în nicio altă țară din Europa. Dacă ministrul nostru de finanțe, întradevăr proiectează o astfel de combinațiune și știrile ziarelor din Capitală au o bază serioasă, atunci trebuie să ne felicităm că finanțele țării stau așa de bine. Ar însemna, că pe când în alte state mai mari și mai puternice din Europa aurul să pitulează prin toate ascunzișurile, noi procedăm la o emisiune curentă.

Dar dacă lefegii nu vor putea semna, după cum ar fi de dorit, la noul împrumut, unde pot fi ascunzișurile banilor de miliarde? Depunerile în livrete și în conturi curente la bănci, sunt ce e drept în urcare; urcările acestea nu sunt însă așa de masive pentru ca să putem trage concluzii despre puterea de absorbire a capitalurilor plasate în bănci. Industria are nevoie în măsură tot mai mare de capital rulant — deoarece materiile prime sunt enorm de scumpe, — așa încât ea mai curând ar lua împrumut de cât ar da. Comercianții asemenea. Rămâne deci numai clasa țărănească unde ar trebui căutate miliardele necesare. Ori țărănul este obișnuit cu beneficii de sută 'n sută sau mai mult, nu cu 3—4—5 procente pe cari i le poate oferi un împrumut obișnuit de stat.

Nu este intenția noastră de a face critici și sugestii, fiindcă stăm prea departe de punctul de observație a celor competenți cari după natura lucrurilor de bună seamă că au un orizont mai larg de cuprindere. Am făcut numai unele constatări cari preocupă oamenii de rând.

E. VANCU.

Lămuriri juridice, fiscale, comerciale și contabile.

— **Păstrarea actelor justificative.** Spre deosebire de Codul Comercial, care prevede numai un termen de 2 ani pentru păstrarea facturilor și de legea timbrului, care prevede un termen de 5 ani, legea contribuabililor, directe la art. 41 al. 5, prevede „păstrarea registrelor împreună cu toate actele justificative, pe baza cărora s'au înregistrat operațiunile întreprinderii, documentele comerciale, scrisorile și telegramele timp de 10 (zece) ani dela ultima viză a registrelor“.

Atragem atențiunea Contabililor asupra acestor importante dispoziții, — care — neobservată poate da loc la neplăceri destul de mari.

— **Viza Registrului de Casă.** Fiind întrebați de mai mulți cititori dacă Registrul de Casă înființat prin Legea specială din Martie 1943 se vizează de fine de an, arătam că punctul nostru de vedere este că nu se vizează, întru cât viza anuală a registrelor este prevăzută în codul de comerț pentru registrele comerciale prevăzute în cod. De aceea, nici Cartea Mare — prevăzută de legea timbrului — nu de Codul Comercial, nu se vizează anual.

În Legea Registrului de Casă se prevede numai viza la înființarea registrului, nu și în fiecare an.

Ținerea registrului nu s'a suspendat, numai controlul aplicării legii s'a suspendat, până la înțormirea Instrucțiunilor, care nu s'au mai întocmit.

— **Jurnalul pe fol volante.** Jurnalul pe fol volante s'a încetățenit și la noi chiar fără vreo dispoziție de lege specială.

Tribunalele arătând un larg spirit de înțelegere al vremurilor, parafiează și vizează fol volante cu condiția ca la sfârșitul anului să fie legate și prezentate astfel la viza anuală.

— Întru cât unora din instituții, unde organizarea Contabilității implică mai multe registre „Jurnal“, prevăzute de Codul de Comerț, li s'a refuzat viza Jurnalului de casă, care nu este același lucru cu Registrul de Casă înființat prin legea specială, atragem atențiunea colegilor să dea locul în drept explicațiunile inerente pentru a înlătura confuzia.

Sumarul pentru anul 1944.

Agricultură.

Agricultura finlandeză	Nr. 26—29	Pag. 171
Cultivarea bumbacului	„ 5—6	„ 28
Uniunea agricultorilor	„ 32—33	„ 189

Asigurări.

Asigurarea plugărilor	„ 20—21	„ 143
Calculul cotizațiilor pentru asigurări sociale	„ 1—2	„ 7

Bănci și alte societăți.

Banca „Albina“, adunare generală	Nr. 12	Pag. 91
bilanț 1943	„ 32—33	„ 190
conv. și bilanț	„ 7	„ 43-47
„ Agronomilor, Agnita, convocare și bilanț	„ 7	„ 42
Banca „Andreiană“, Rășinari, convocare și bilanț	„ 9—10	„ 73
Banca „Ardeleană“, Orăștie, bilanț	„ 12	„ 96
„ Cârțișoarea“, Streza Cârțișoara, convocare și bilanț	„ 5—6	„ 34
Banca Centrală, pentru industrie și comerț, Turda, convocare și bilanț	„ 7	„ 54
Banca Centrală, pentru industrie și comerț, Turda	„ 16—17	„ 121
Banca Centrală, pentru industrie și comerț, Turda, bilanț	„ 13	„ 109
Banca „Corvineana“, Hunedoara, convocare și bilanț	„ 9—10	„ 67-68
Banca „Crișana“, Brad, conv. și bilanț	„ 8	„ 61-62
Banca „Furnica“, (șase decenți în slujba econ. rom.)	„ 12	„ 94
idem, convocare și bilanț	„ 7	„ 52
Banca „Gorunul“, Aiud, convocare și bilanț	„ 9—10	„ 73-74
Banca „Ilia Murășană“, Ilia, convocare și bilanț	„ 8	„ 64
Banca Națională a României, adunare generală	„ 8	„ 56
Banca Națională a României, adunare g-rală	„ 1—2	„ 6

Banca Națională a României, dividendul	Nr. 32—33	Pag. 189
Banca „Oaștia“, Sibiu, bilanț	„ 9—10	„ 77
Banca „Olteana“, Dișteea de Jos, convocare și bilanț	„ 1—2	„ 12
Banca „Poiana“, Poiana Sibiului, convocare și bilanț	„ 13	„ 111-12
Banca Poporală, Arpașul de Jos, convocare și bilanț	„ 1—2	„ 8
Banca „Porumbăceana“, Porumbacul de Jos, convocare și bilanț	„ 9—10	„ 78
Banca Română, Sighișoara, conv.	„ 13	„ 110
„ Scoreana“, din Secreiu, convocare și bilanț	„ 7	„ 48
Banca „Șercățana“, Făgăraș, convocare și bilanț	„ 5—6	„ 29-31
Banca „Tânjăreana“, cassă de păstrare, Tânjari (Brașov) conv. și bil.	„ 13	„ 104
Banca Timișoarei, conv. și bilanț	„ 7	„ 49-52
Banca „Victoria“, Arad, conv. și bil.	„ 9—10	„ 69-70
Banca „Victoria“, Agrișteu, convocare și bilanț	„ 9—10	„ 80
Casa de depuneri și consemnațiuni	„ 39—40	„ 214
„Comerțul Imobiliar“, Sibiu, adunarea generală și bilanț	„ 16—17	„ 128
Dacia Tratană S. A., pentru arte grafice, Sibiu, convocare și bilanț	„ 5—6	„ 32
„Industria Aurului“ S. A., Abrud, conv.	„ 12	„ 100
„Prima Ardeleană“, S. A. de asig. gen., Sibiu, convocare și bilanț	„ 13	„ 105-6
idem	„ 26—29	„ 170
„Solidaritatea“, Sibiu, conv. și bil.	„ 1—2	„ 9-11
idem	„ 5—6	„ 23
Formele legale pentru convocarea și ținerea Adunărilor generale	„ 3—4	„ 15

Bibliografie.

Prof. Dr. Cioranu Sabin: „Rolul băncilor rom. din Ardeal în pregătirea Unirii“	Nr. 34—35	Pag. 198
Prof. Lupăș Ioan: Importanța Sibiului în istoria Românilor	„ 34—35	„ 197
Slăvescu Dictor: „Dietă și opera economistului Dionisie Pop Marțian“	„ 18—19	„ 132

Comerț și industrie.

Combustibil din cafea	Nr. 26-29	Pag. 171
Comerțul nostru exterior	" 48-50	" 246
Difficultăți de schimb în Africa	" 48-50	" 248
Dublarea personalului evreesc din întreprinderi	" 26-29	" 171
Industria de petrol	" 1-2	" 6
Modificarea orarului pentru ședințele din Bursă	" 41-42	" 222
O nouă linie ferată	" 1-2	" 7
Petroșani S. A. (împrumut)	" 1-2	" 6
Surogat de carne	" 1-2	" 9
Transmiterea acțiunilor prin Bursă	" 41-42	" 222

Contabilitate.

Carti societăți comerciale au de purtat Cartea Mare	Nr. 22-23	Pag. 151
Despre contabilitate	" 43-45	" 227
Înregistrarea pierderilor de pe urma războiului	" 41-42	" 218
Păstrarea actelor justificative	" 20-21	" 141
Standardizarea bilanțelor	" 36-38	" 204
Ușa registrelor	" 20-21	" 142

Diverse.

Act de împrumut garant. cu cesiune	Nr. 16-17	Pag. 126
Arderea hârtiei vechi și de maculatură	" 1-2	" 7
Armistițiul	" 36-38	" 199
Așezământul Veturia I. Lapedatu	" 30-31	" 176
Biblioteca Academiei Române	" 24-25	" 160
Cartele de pâine	" 36-38	" 206
Concurs	" 39-40	" 214
Consfătuirea în jurul const. Sindic. contabililor	" 48-50	" 247
Constituirea gajului comercial	" 3-4	" 16
Contract de deschidere de credit în cont curent	" 12	" 98
idem	" 3-4	" 20
idem	" 18-19	" 134
Contracte de împrumut garantate cu ipotecă	" 1-2	" 5
Contracte de împrumut garantate cu gaj	" 8	" 59
idem	" 13	" 102
Contracte de împrumut în cont-curent cu gaj	" 14-15	" 117
Depunerile pentru apărarea pasivă	" 20-21	" 144
Dintr'un discurs de propagandă al lui Dr. Goebbels	" 43-45	" 233
Discuțiuni și controverse pe tema organ. expl. comunale	" 34-35	" 185
idem	" 39-40	" 212
Formalism	" 1-2	" 9
Furt la Banca Franței	" 26-29	" 172
Importante hotărâri ale comitetelor sindicale din capitală	" 48-50	" 248
Iudaizarea Budapestei	" 24-25	" 160
Lămuriri jurid., fiscale, contabile etc.	" 51-52	" 255
Mărcile poștale	" 48-47	" 240
Misiunea noului guvern	" 48-50	" 241
Monografia școlii com. gr. eaf. rom. din Blaj	" 51-52	" 249
Neajunsurile create expl. comunale	" 8	" 57
Noua orientare	" 34-35	" 191
Noul guvernator al Băneii Naționale	" 39-40	" 207

Omogenitatea sufletului românesc	Nr. 3-4	Pag. 13
O reabilitare	" 36-38	" 200
Reclamă și propagandă	" 1-2	" 3
Rectificare	" 9-10	" 66
Schimbări la Ministerul de finanțe și la B. N. R.	" 14-15	" 115
Sumarul pe anul 1944	" 51-52	" 254

Economie Politică.

Așteptarea de românizare	Nr. 39-40	Pag. 208
Ăcțivitatea pieții	" 22-23	" 152
Argentina și Statele Unite	" 24-25	" 160
Așezarea economică postbelică	" 34-35	" 193
Averea Evreilor în Ungaria	" 32-33	" 189
Băncile și Statul	" 26-29	" 164
Bursa de diamante din New-York	" 24-25	" 160
Bursele în Germania	" 5-6	" 29
Bursa	" 1-2	" 4
"	" 14-15	" 120
"	" 41-42	" 221
"	" 46-47	" 239
Colaborare economică	" 41-42	" 215
Colonizare urbană	" 43-45	" 223
Conferințe economice internaționale	" 32-33	" 183
Costul vieții	" 13	" 101
Cum se nase crizele economice și cum le putem combate	" 39-40	" 209
Darea de seamă a „Întreprinderilor Comunale” a Municipiului Sibiu	" 26-29	" 166
Din Elveția	" 24-25	" 161
Exploatarea societăților străine	" 1-2	" 7
Fenomene provocate de războiu	" 5-6	" 28
Finanțe Franceze	" 1-2	" 3
Ford Henry	" 7	" 37
Hitler vrea să salveze aurul german	" 39-40	" 214
Inceputurile băncilor românești dincolo și dincoace de munți	" 18-19	" 129
idem	" 20-21	" 137
In jurul valutei	" 46-47	" 236
Îmbunătățirea soartei țărănilor sub Cuza Vodă	" 14-15	" 115
idem	" 16-17	" 123
Majorarea salarelor funcționarilor, lucrătorilor și oamenilor de servetelu	" 39-40	" 213
Idem	" 51-52	" 252
Moneta și prețurile	" 8	" 55
Pentru Solidaritatea Bancară Românească	" 24-25	" 158
Piața financiară	" 26-29	" 170
idem	" 32-33	" 189
Planul Beveridge	" 14-15	" 120
Populație și politică mondială	" 28-29	" 167
Probleme economice generale	" 9-10	" 65
Probleme actuale economice	" 48-50	" 245
Proiectul Morgenthau	" 39-40	" 214
Războiul și raționalizarea muncii	" 20-21	" 142
Redresarea economică	" 34-35	" 192
Regresarea depunerilor în Ungaria	" 20-21	" 141
Reînvierea deșertului Sahara	" 24-25	" 159
idem	" 26-29	" 169
Rentă de grâu	" 5-6	" 29
Șaptezecișase milioane saci de cafea arse	" 20-21	" 144
Sechestrarea averilor evreiești în Ungaria	" 18-19	" 133
Situația economică a Elveției	" 24-25	" 157

Situația pieții	Nr. 24-25	Pag. 157	Votul în Consiliul de administrație nu poate fi dat prin delegație . .	Nr. 9-10	Pag. 72
Spațiile vitale	1-2	" 1			
Stabilitatea prețurilor și a salariilor . .	20-21	" 139			
Termenul pentru contribuția minimeală la imprumutul Apărării Naționale	26-29	" 172			
Unesulăcineizecii milioane portocale . .	36-38	" 206	Înlocuirea registrului pt. transcrip- țiunea gajurilor	" 5-6	" 28
Ungaria latifundiară	41-42	" 220	Legea pt. autentificarea actelor . .	" 30-31	" 178
Deluța viitorului	22-23	" 148		" 32-32	" 185
Dizita D-lui Ministru al Economiei Naționale la B. N. R.	48-50	" 247	Societățile anonime își pot muta se- diul social	" 9-10	" 6
			Stabilirea limitei de vârstă a admi- nistratorilor și cenzorilor	" 26-29	" 8
Finanțe					
Bancnotele bune de 1000 lei	22-23	" 152			
Biletele de 1000 lei	8	" 58			
Bonuri de casă	22-23	" 152			
Bonuri de tezaur pt. plata unor cred. ai Statului	32-33	" 189			
Certificate de plată	26-29	" 172			
Debitanții pot plăti CAM-ului în ruble . .	36-38	" 204			
În Turcia monete noi	26-29	" 171			
Limitarea emisiunii certificatelor de plată	30-31	" 181			
Majorarea plăfonului pentru emis. bonurilor de tezaur	48-50	" 247			
Ministerul de finanțe (apeluri)	48-50	" 247			
Modalitatea de preschimbare a ru- blelor	36-38	" 204			
Monetele sovietice din țară	34-35	" 158			
Monete noi de Lei 500	24-25	" 160			
Noul buget	14-15	" 113			
Piese de Lei 1000	36-38	" 206			
Idem	22-23	" 152			
Preschimbarea monetelor de 200 lei " titlurilor și cupoa- nelor de rentă	43-45	" 232			
	9-10	" 78			
Rentele române	5-6	" 29			
Schimbul rublelor	36-38	" 206			
Tranșa jărănească a „Imprumutului Reintegrării”	48-50	" 247			
Fiscale					
Cum se acordă reduceri la impozite . .	43-45	" 232			
Degrevări de impozit pt. salariați . .	39-40	" 214			
Încălzirea statistică	22-23	" 152			
Impunerea chelt. de reprezentare	1-2	" 7			
Registrul de casă	1-2	" 6			
Jurisprudență					
Administrarea provizorie a unor soc. pe acțiuni	46-47	" 240			
Legiuri și forme juridice pt. separ. exploatărilor de administrația ora- șelor	18-19	" 181			
Soții nu-și pot reprezenta soțiile ac- ționare în adunările generale	9-10	" 72			
Sumară analiză a formelor juridice sub care funcționează exploatările comunale	22-23	" 147			
Legiferare					
Personale					
Bena Anghel, necrolog	39-40	" 213			
Dr. Beu Iiie, aniversare	11	" "			
Dr. Booga Vasile, panegiric	28-29	" "			
Cosma Maria P. născ. Roman, pa- negiric	43-45	" "			
Lapedatu Ioan A., centenarul nașterii . .	26-29	" "			
Lapedatu Ioan I., patru decenii în serv. națiunii	28-29	" 77			
Lapedatu Ioan I., un economist ar- delean	30-31	" 171			
Montague Collett Norman, guv. Băneli Anghel	22-22	" 152			
Dr. Mrăzek	24-25	" 160			
Odor Alexe, necrolog	26-29	" 170			
Oțulescu Alexandru, comemorare . . .	22-23	" 146			
Păcurariu Brutus, necrolog	34-35	" 198			
Prunaș Cornel, necrolog	43-45	" 232			
Rockefeller, din viața lui	22-23	" 149			
Viădescu Ovid	39-40	" 4			
Zaharoff Basil, din viața lui	41-42	" 116			
Sociologie					
Adunarea gen. a Sindicatului funcț. particulari	48-47	" 233			
Constituirea Asociației funcț. din Băneli	26-38	" 206			
Iudaizarea aristocrației maghiare . .	28-29	" 172			
Pensi de bătrânețe	1-2	" 7			
Problemele păcii	7	" 35			
Spiritul american	24-25	" 155			
Țărănimea	36-38	" 201			
Statistică					
Canalul de Suez	26-29	" 171			
Bureții în Ungaria	22-23	" 152			
Import-Export	1-2	" 7			
Pădurile de pe suprafața pământului Producția cafelei	7	" 41			
	1-2	" 6			
" de minerale a României	26-29	" 172			
" mondială a aurului	24-25	" 160			
Recolta anului 1943	1-2	" 7			
Transferări de populație	1-2	" 7			

